

DUURZAAMHEID en INFECTIEPREVENTIE

SNIV dag

Anja Haenen

16-01-2024

Klimaatverandering

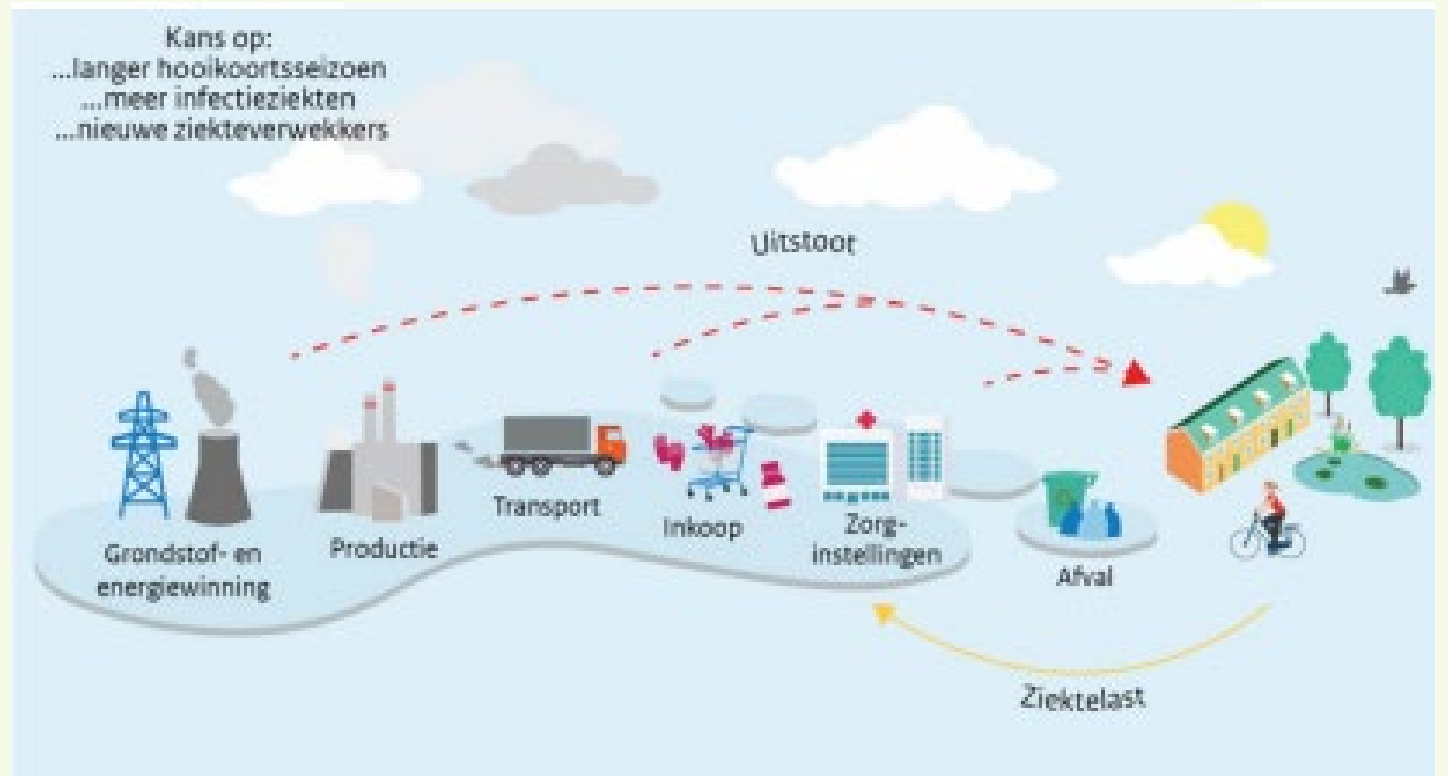
Langer hoortoortsseizoen

Meer infectieziekten

Nieuwe ziekteverwekkers

Duurzame zorg in Nederland

Nederlandse zorgsector verantwoordelijk voor:

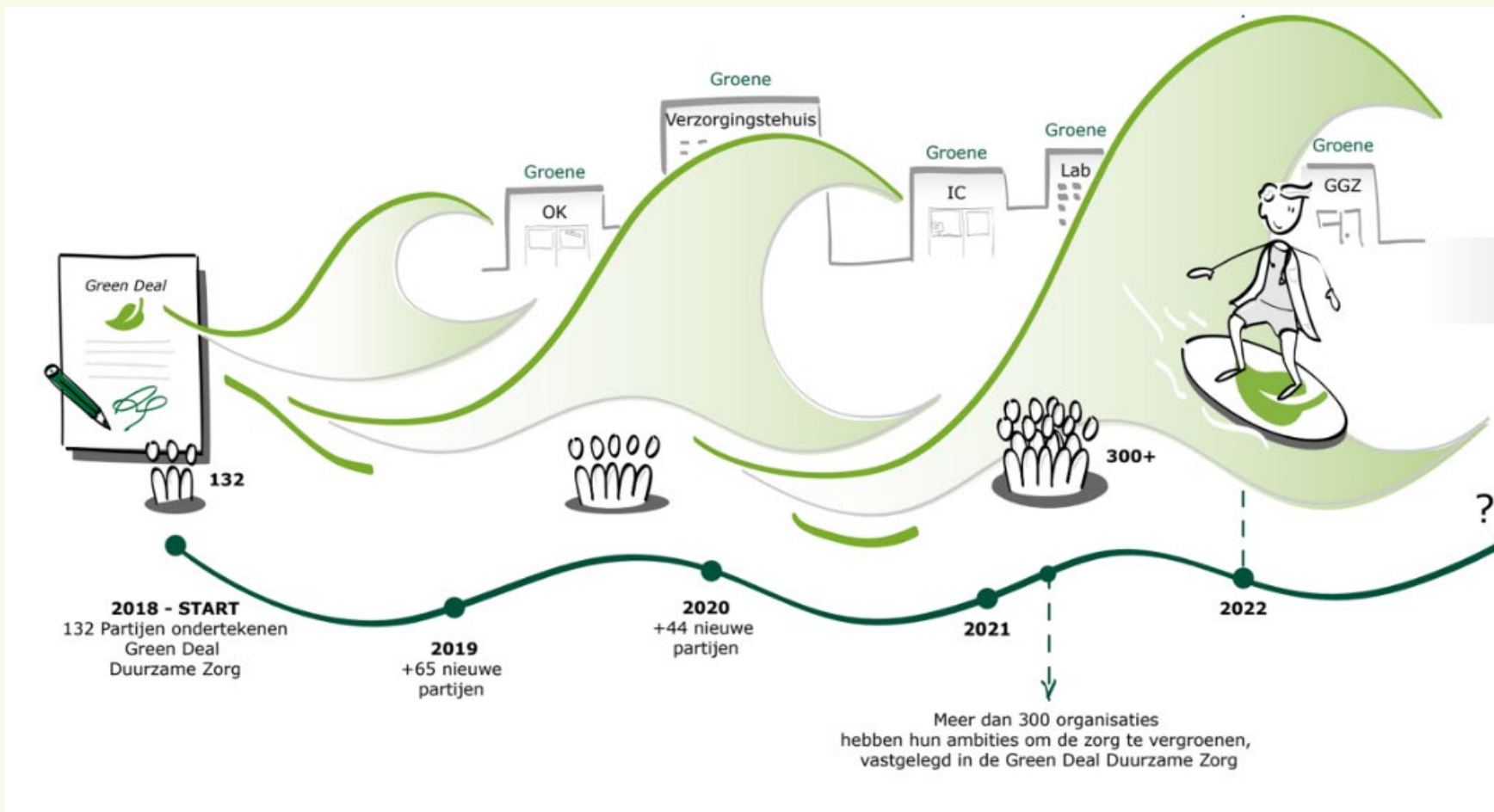
- 7% van de CO₂-uitstoot
- 4% van het afval
- 13% van het grondstoffengebruik

Met het leveren van zorg draagt de sector bij aan de klimaatcrisis!!!!!!!

Emissies per inwoner

Emissies van de gezondheidszorg per inwoner				
Top uitstoters: (meer dan 1 ton per inwoner)	Grote uitstoters (tussen de 0,50 ton en 1 ton per inwoner)	Hoger dan gemiddelde uitstoters (tussen het wereldwijde gemiddelde van 0,28 ton en 0,50 ton per inwoner)	Lager dan gemiddelde uitstoters	Onbekend
Australië	Oostenrijk	Bulgarije	Brazilië	Rest van de wereld (ROW)
Canada	België	Cyprus	China	
Zwitserland	Denemarken	Tsjechië	Kroatië	
Verenigde Staten	Estland	Frankrijk	Hongarije	
	Finland	Griekenland	India	
	Duitsland	Italië	Indonesië	
	Ierland	Malta	Letland	
	Japan	Polen	Litouwen	
	Korea	Portugal	Mexico	
	Luxemburg	Slovenië	Roemenië	
	Nederland	Spanje	Slowakije	
	Noorwegen	Zweden	Turkije	
	Rusland	Europese Unie		
	Taiwan			
	Verenigd Koninkrijk			

Green Deal Samen werken aan Duurzame Zorg

Toolkit

Toolkit
.....

Samen werken aan duurzame zorg

Een duurzame toekomst is
een gezonde toekomst

Uitvoeringsplan Actiz

4 FOCUSGEBIEDEN

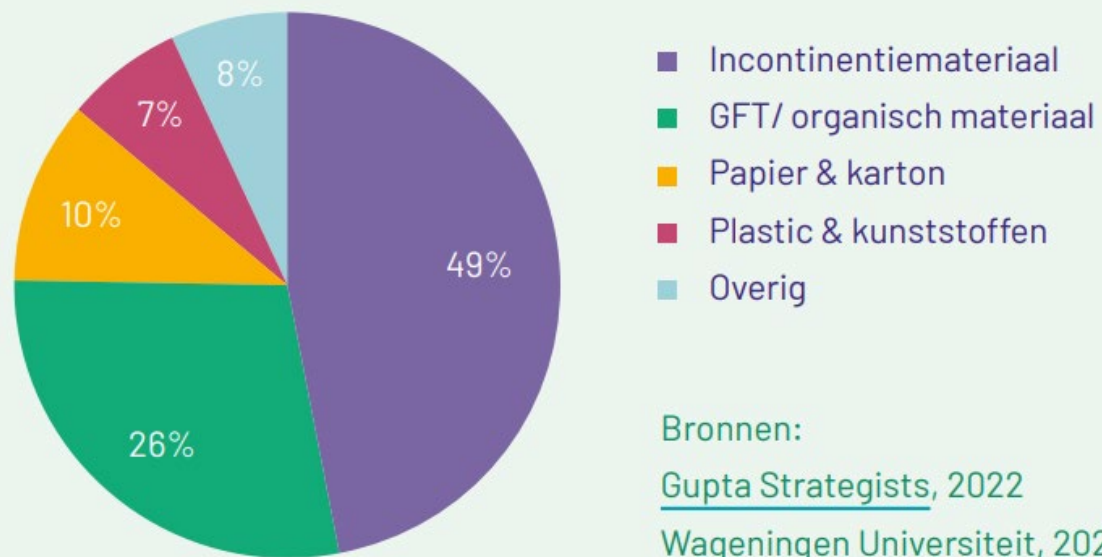
- Duurzaam vastgoed
- Duurzame en gezonde voeding
- Afvalreductie
- Duurzame mobiliteit

Afvalreductie

Afval in de ouderenzorg

De ouderenzorg produceert 104.000 ton afval per jaar, blijkt uit cijfers van 2022. Hiervan bestaat 52.000 ton uit incontinentiemateriaal en 27.000 ton uit organisch materiaal, voornamelijk voedselresten. In zorgorganisaties wordt meer dan 25% van het voedsel weggegooid, bijvoorbeeld doordat bewoners maaltijden niet opeten of doordat er voedsel in de keukens overblijft.

Bronnen:

[Gupta Strategists, 2022](#)

[Wageningen Universiteit, 2023](#)

De praktijk

VHIG Green Team Infectiepreventie

Visie: infectiepreventie moet hand in hand met duurzaamheid kunnen gaan

Missie: Bewustzijn creëren en kennis bevorderen onder deskundigen infectiepreventie ten aanzien van het belang van en de mogelijkheden tot verduurzaming van infectiepreventie

Ruimte om te veranderen

“Marina Eckenhausen, inspecteur-generaal IGJ: “Voor ons is duurzaamheid een integraal onderdeel van goede zorg. Daarom nemen we het in ons toezicht mee. De IGJ alleen kan het niet doen, het moet samen. Wij gaan er wel vragen over stellen. De zorg gaat merken dat IGJ duurzaamheid op de agenda heeft gezet en op de agenda houdt”.

IGJ

Marina Eckenhausen over duurzame zorg: 'Het kan ook veilig met minder' - Zorgvisie

Duurzaamheid ontbreekt vaak nog in richtlijnen, normen en kaders als overweging voor goede zorg. Aanpassing hiervan juichen we dan ook alleen maar toe', vertelt Karin Wolfard, projectleider duurzame zorg bij de IGJ. 'En als initiatieven gefundeerd willen afwijken van veldnormen en de risico's in beeld hebben, wie zijn wij dan als inspectie om die niet gewoon te toetsen op kwaliteit en veiligheid? Er is ruimte om onderbouwd af te wijken van veldnormen. En gebruik ook de ruimte binnen de norm om het anders te doen. Vaak is die ruimte er. Afwijken van wetgeving is een stuk lastiger.'

IGJ contactpunt groen initiatieven

De IGJ zet duurzaamheid hoog op haar agenda. De toezichthouder roept partijen in de gezondheidszorg en jeugdhulp actief op om aan te kloppen als zij drempels ervaren die duurzaamheid in de weg staan. Drempels die de IGJ wellicht kan wegnemen. De IGJ opent daarvoor een speciaal contactpunt, waar zij antwoord geeft op vragen uit het veld, in gesprek gaat met groene initiatieven en zaken uitfiltert die de IGJ zelf kan en moet doen.

Concreet

- Handschoenen gebruik
- Methode van schoonmaken
- (Schoonmaak) Middelen gebruik
- Hergebruik van materialen

HET IOR-MODEL

MEEST
DUURZAAM

MINST
DUURZAAM

10	REFUSE	Voorkomen van gebruik
9	REDUCE	Verminderen van gebruik
8	RETHINK	(Her)ontwerpen van een product
7	RE-USE	Product hergebruiken
6	REPAIR	Onderhoud en reparatie → levensduur verlenging
5	REFURBISH	Product opknappen
4	REMANUFACTURE	Nieuw product van secundaire materialen
3	REPURPOSE	Producthergebruik, maar met andere doel/functie
2	RECYCLE	Verwerking van product naar grondstof en hergebruik
1	RECOVER	Energieterugwinning uit materialen

HET 5-STAPPEN MODEL

1

Bepaal de context

2

Identificeer de risico's

3

Analyseer de risico's

4

Vul de risicomatrix in

5

Neem de beheersmaatregelen

4

PLAATS DE INGREEP/INTERVENTIE IN DE RISICOMATRIX

<i>Risicomatrix</i>					
<i>Zeer ernstig</i>					
<i>Ernstig</i>					
<i>Gemiddeld</i>					
<i>laag</i>					
<i>Zeer Laag</i>					
↑	<i>Zeer Laag</i>	<i>Laag</i>	<i>Gemiddeld</i>	<i>Hoog</i>	<i>Zeer Hoog</i>
→					

→ = HORIZONTAAL: Kans optreden besmetting bij deze andere werkwijze

↑ = VERTICAAL: Impact van besmetting bij andere werkwijze (kans op infectie / ziektelast)

4

PLAATS DE INGREEP/INTERVENTIE IN DE RISICOMATRIX

<i>Risicomatrix</i>					
<i>Zeer ernstig</i>					<i>Geen handhygiene na contact met faeces</i>
<i>Ernstig</i>					
<i>Gemiddeld</i>					
<i>laag</i>					
<i>Zeer Laag</i>					
↑	<i>Zeer Laag</i>	<i>Laag</i>	<i>Gemiddeld</i>	<i>Hoog</i>	<i>Zeer Hoog</i>
→					

4

PLAATS DE INGREEP/INTERVENTIE IN DE RISICOMATRIX

Risicomatrix					
<i>Zeer ernstig</i>					
<i>Ernstig</i>					
<i>Gemiddeld</i>					
<i>laag</i>		<i>Zonder papier en schoonmaak eenmaal per dag</i>			
<i>Zeer Laag</i>	<i>Met papier of schoonmaak na elke patient</i>				
↑	<i>Zeer Laag</i>	<i>Laag</i>	<i>Gemiddeld</i>	<i>Hoog</i>	<i>Zeer Hoog</i>
→					

“Is het mogelijk om het sondevoedingssysteem langer aan te laten hangen?”

“Welke infectiepreventie aspecten komen kijken bij het scheiden van afval?”

“Kunnen we het papier op de behandelafels afschaffen?”

“Kunnen we.....?”

Wat speelt er bij jullie?

- Zijn er initiatieven om te verduurzamen
- Welke relatie is er met hygiëne en infectiepreventie?
- Hoe wordt het aangepakt?
Is er weerstand?
Ben je er bij betrokken? Wil je dat?

Actueel

Handreiking voor de praktijk

Met voorbeelden en
uitgewerkte adviezen

Handreiking voor
deskundigen infectiepreventie
bij duurzaamheidsvraagstukken
in de gezondheidszorg

Handschoenen

NO RISK? NO GLOVE!

Handschoengebruik verminderen én infectiepreventie verbeteren

Niet-steriele handschoenen worden regelmatig onnodig of te lang gedragen. Dit draagt bij aan de verspreiding van micro-organismen. In veel situaties zijn algemene voorzorgsmaatregelen, zoals het toepassen van handhygiëne, voldoende om overdracht van micro-organismen te voorkomen. Dus pak niet gelijk die handschoenen maar bedenk voordat je aan een taak begint of 1 van de onderstaande risico's van toepassing is.

Aandachtspunten handschoenen

- Draag ze ruimte- en handeling gebonden
- Raak de omgeving niet aan
- Geen handhygiëne toepassen op handschoenen
- Handschoenen zijn geen vervanging voor handhygiëne
- Pas na het uittrekken van handschoenen altijd handhygiëne toe

Handschoenen draag je bij de volgende risico's

- Contact met lichaamsvloeistoffen niet-intacte huid en/of slijmvliezen
- Isolatie
- Klaarmaken van medicatie

Handhygiëne momenten

- Voor contact met de patiënt
- Na contact met lichaamsvloeistoffen, niet-intacte huid en/of slijmvliezen
- Na contact met de patiënt of de omgeving van de patiënt
- Voor een schone/aseptische handeling

1 onsteriele handschoen is verantwoordelijk voor 26 gram CO₂-uitstoot.

Een voorbeeld:

Jaarlijks verbruik zorginstelling

9 miljoen handschoenen → 237 ton CO₂-uitstoot → 31.500 kg plastic afval

CO₂-uitstoot van handschoenen

Draag handschoenen alleen bij bovengenoemde risico's, de verwachting is dat het verbruik zal dalen. Zo draag je direct bij aan duurzaamheid én verbetering van infectiepreventie in de zorg.

Dit staat gelijk aan:

- 8 maanden elektriciteitsverbruik door 237 gemiddelde huishoudens in NL
- Om 237 ton CO₂-uitstoot op te nemen, moeten:
- 11.000 bomen een jaar lang groeien
- 2.370 zonnepanelen een jaar lang stroom opwekken

Beveiligingscode

No Risk? No Glove!

Handschoenen en handhygiëne

CO₂-uitstoot persoonlijke beschermingsmiddelen

CO₂-uitstoot visuaaliteit

GREEN TEAM

Infectiepreventie

Handschoenen draag je bij de volgende risico's

Contact met lichaamsvloeistoffen niet-intacte huid en/of slijmvliezen

Isolatie

Klaarmaken van medicatie

Hoe ga je het aanpakken?

➤ **Stap 1**

➤ **Stap 2**

➤ **Stap 3**

➤ **Stap.....**

**BEDANKT VOOR JULLIE
AANDACHT**

